

Brusel 23. června 2025
(OR. en)

10688/25

MOG 59
SY 6
CFSP/PESC 952
COPS 315

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Předmět:	Závěry Rady o Sýrii

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o Sýrii ve znění přijatém Radou pro zahraniční věci na zasedání dne 23. června 2025.

Závěry Rady o Sýrii

1. Pád Asadova zločinného režimu znamená pro syrský lid, který v uplynulých čtrnácti letech prošel nesmírným utrpením a prokázal mimořádnou odolnost v zápase o vlastní důstojnost, svobodu a spravedlnost, významný historický okamžik. Všichni Syřané by měli mít příležitost konečně znovu sjednotit, stabilizovat a obnovit svou zemi, opět nastolit spravedlnost a zajistit odpovědnost, a otevřít tak v historii Sýrie novou kapitolu. V této kritické době Evropská unie nadále stojí při syrském lidu a je odhodlána podporovat pokojnou a inkluzivní transformaci, kterou povede a za niž převezme odpovědnost sama Sýrie, s cílem pomoci vybudovat pro všechny Syřany lepší budoucnost.

2. Evropská unie vítá závazek prozatímního prezidenta Ahmada Šary a prozatímní vlády vybudovat novou Sýrii založenou na národním usmíření, právním státu, dělbě moci, jakož i na lidských právech a základních svobodách pro všechny Syřany bez rozdílu, při plném zachování rozmanitosti země. Rovněž bereme s uspokojením na vědomí počáteční kroky podniknuté v uplynulých měsících s cílem položit základy pro pokojnou a inkluzivní transformaci, včetně uspořádání první konference o národním dialogu, přijetí ústavního prohlášení a jmenování přechodné vlády. EU vyzývá k tomu, aby tyto počáteční kroky a závazky, jakož i klíčové zásady zakotvené v ústavním prohlášení byly v plné míře provedeny a uplatňovány v praxi, aby pokračoval národní dialog, bylo urychleně vytvořeno Lidové shromáždění a byla vypracována definitivní ústava, přičemž toto shromáždění i ústava by měly naplňovat očekávání všech Syřanů, a aby byly v časovém rámci tří až pěti let uspořádány skutečné volby – jak je plánováno v souladu s mezinárodními normami –, které všem Syřanům umožní plnou politickou účast. EU rovněž vyzývá přechodnou vládu, aby pracovala na vytvoření silných a nezávislých justičních orgánů. EU je připravena přechodnou vládu v tomto úsilí podpořit.

3. Je třeba respektovat, chránit a naplňovat lidská práva a základní svobody všech osob v Sýrii, bez jakékoli diskriminace. Ženy hrají v nové Sýrii zásadní úlohu a EU nadále vyzývá tamní orgány, aby zajistily jejich plnou, rovnou a smysluplnou účast ve všech sférách politického života a společnosti.

4. EU nadále vyzývá k okamžitému ukončení násilí v celé Sýrii. EU byla vážně znepokojena násilím, k němuž v široké míře docházelo na jaře 2025 v pobřežní oblasti Sýrie a v dalších oblastech v okolí Damašku. Důrazně odsuzuje útoky všech stran, jakož i hrůzné zločiny spáchané na civilním obyvatelstvu. Vyzývá přechodné orgány, aby udržovaly pořádek, zajistily kontrolu nad ozbrojenými skupinami, chránily všechny Sýřany bez ohledu na jejich etnický původ nebo náboženskou příslušnost a pohnaly všechny pachatele k odpovědnosti v souladu s mezinárodním právem, normami a standardy. EU vítá reakci přechodných orgánů, zejména zřízení vyšetřovacího výboru, a vyzývá k rychlému, transparentnímu, důvěryhodnému a nestrannému vyšetřování, jakož i k transparentnímu následnému procesu zaměřenému na oběti. Možnost vyšetřovat tyto trestné činy by měly mít i příslušné mechanismy OSN. EU odsuzuje veškeré formy škodlivého zahraničního vměšování, jehož cílem je národní usmíření narušit.

5. Při zajišťování zdárné transformace Sýrie zaměřené na budování mírové, spravedlivé, inkluzivní a pluralitní společnosti hrají zásadní úlohu syrská občanská společnost, svobodné a nezávislé sdělovací prostředky a syrská diaspora. EU vyzývá přechodnou vládu, aby chránila občanský prostor tím, že pro místní i mezinárodní občanskou společnost a nezávislé sdělovací prostředky zajistí bezpečné a příznivé prostředí, v němž nebude místa pro hrozby a zastrašování a jež bude prosto administrativních překážek. EU a její členské státy budou pokračovat ve své dlouhodobé angažovanosti se syrskou občanskou společností a budou ji nadále podporovat. 6. Transformace a obnova Sýrie bude vyžadovat dlouhodobé, soustavné úsilí. EU se angažuje s přechodnou vládou, a za tímto účelem úzce spolupracuje s regionálními a mezinárodními partnery, přičemž vyzývá mezinárodní společenství, aby zintenzivnilo svou politickou i finanční podporu na základě zásad stanovených v Akabě (14. prosince 2024), Rijádu (12. ledna 2025), Paříži (13. února 2025) a Bruselu (17. března 2025), jakož i na základě závazků oznámených na deváté bruselské konferenci. Mezinárodní společenství, včetně systému OSN a různých agentur této organizace, jakož i iniciativy EU zaměřené na koordinaci dárců mohou významně přispět k podpoře politické transformace Sýrie, přechodného soudnictví, usmíření, socioekonomické obnovy a rekonstrukce, a to v duchu klíčových zásad rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2254. EU v tomto ohledu nadále podporuje činnost zvláštního vyslance OSN pro Sýrii a týmu OSN v Sýrii. Předpokladem stability a míru v Sýrii je poskytování základních služeb a příležitostí k obživě pro syrské obyvatelstvo. EU vyzývá mezinárodní společenství, aby usnadnilo hospodářské oživení Sýrie a usilovalo o její opětovné začlenění do mezinárodního finančního systému.

7. EU vyzývá všechny aktéry v Sýrii, aby dodržovali mezinárodní právo, včetně práva v oblasti lidských práv. EU nadále důrazně podporuje syrské a mezinárodní úsilí o vyvození odpovědnosti za všechny brutální činy, kterých se během Asadova režimu i po jeho pádu dopustil tento režim a další strany, jako je Dá'íš a další teroristické nebo ozbrojené skupiny. Pro usmíření a trvalý mír je nezbytný komplexní a inkluzivní proces přechodného soudnictví, který povede a za který převezme odpovědnost sama Sýrie. Všechny osoby odpovědné za závažné porušování mezinárodního humanitárního a trestního práva a práva v oblasti lidských práv musí být pohnány k odpovědnosti a postaveny před soud, a to v případě potřeby i s podporou třetích států a mezivládních organizací. Je rovněž zásadně důležité, aby přechodná vláda spolupracovala s dalšími syrskými a mezinárodními zúčastněnými stranami s cílem objasnit osud všech přibližně 150 000 pohřešovaných osob, a to bez jakéhokoli rozlišování. V tomto ohledu EU vítá zřízení Národního orgánu pro přechodné soudnictví a Národního orgánu pro pohřešované osoby jako důležitý krok směrem ke komplexní spravedlnosti a pravdě, které si syrský lid zaslouží, a je připravena tyto orgány podporovat. Uznává zásadní přínos aktérů občanské společnosti, včetně sdružení obětí a rodinných příslušníků. Bude rovněž i nadále neochvějným zastáncem mezinárodního, nestranného a nezávislého mechanismu, vyšetřovací komise a nezávislé instituce pro pohřešované osoby v Syrské arabské republice. EU vítá počáteční spolupráci přechodné vlády s těmito aktéry, jakož i s Úřadem vysokého komisaře OSN pro lidská práva (OHCHR) a dalšími příslušnými organizacemi, jako je Mezinárodní výbor Červeného kříže, a vyzývá k tomu, aby jim byl za účelem plnění jejich mandátů umožněn plný přístup v celé Sýrii. EU je připravena podporovat úsilí vyvíjené v zájmu mediace a usmíření na místní a vnitrostátní úrovni. EU vybízí k všeobecnému přistoupení k Římskému statutu Mezinárodního trestního soudu a vyzývá Syrskou arabskou republiku, aby zvážila přijetí jeho jurisdikce.

8. Pro vnitřní bezpečnost a politickou stabilitu v rámci právního státu je nezbytným předpokladem odzbrojení, demobilizace a opětovné začlenění všech ozbrojených skupin do jednotných národních bezpečnostních sil. Těmito kroky by se mělo zajistit, že budou vyloučeny všechny teroristické a násilné extremistické prvky. Proces odzbrojení, demobilizace a opětovného začlenění by měl být součástí širšího a intenzivního úsilí v oblasti reformy bezpečnostního sektoru a měl by zajistit, že bezpečnostní sektor bude fungovat odpovědně, transparentně, profesionálně a v souladu s mezinárodním právem. V tomto ohledu EU oceňuje počáteční úsilí, které přechodné orgány vynaložily, a vítá dohodu dosaženou 10. března 2025 mezi uvedenými orgány a syrskými demokratickými silami, jakož i podobné úsilí vyvíjené v celé zemi. EU nyní strany vyzývá, aby pracovaly na rychlém, komplexním a mírovém provádění dohody. EU je připravena spolu s dalšími partnery proces reformy bezpečnostního sektoru podpořit.

9. EU oceňuje prohlášení, v němž se přechodná vláda zavázala, že bude rozvíjet mírové vztahy se všemi zeměmi a plně dodržovat mezinárodní právo, včetně úmluvy UNCLOS. EU je připravena angažovat se s přechodnou vládou v rámci regionálních a mnohostranných fór, mimo jiné s cílem prosazovat účinný multilateralismus a mezinárodní řád založený na pravidlech, jehož jádrem je Organizace spojených národů. EU vyzývá Sýrii, jakož i všechny státy, aby se v souladu se zásadami Charty OSN vyjádřily proti vojenské agresi a územní anexi. EU připomíná, že je důležité kladné hlasování v rámci Valného shromáždění OSN, odsuzující agresi Ruska vůči Ukrajině a usilující o dosažení komplexního, spravedlivého a trvalého míru na Ukrajině. EU dále odsuzuje rozhodnutí Asadova režimu, kterými bylo přijato porušení svrchovanosti a územní celistvosti Ukrajiny a Gruzie, a vyzývá přechodné orgány, aby tato rozhodnutí odvolaly na základě respektování svrchovanosti a územní celistvosti všech států. EU opakuje, že v souladu s mezinárodním právem a rezolucemi Rady bezpečnosti OSN 242 a 497 neuznává svrchovanost Izraele nad okupovanými Golanskými výšinami.

10. EU naléhavě vyzývá všechny vnější aktéry bez výjimky, aby plně respektovali jednotu, nezávislost, svrchovanost a územní celistvost Sýrie. EU odsuzuje veškeré jednostranné zahraniční vojenské akce a přítomnost, jakož i pokusy o oslabení stability Sýrie a jejích vyhlídek na pokojnou transformaci, jež mimo jiné obnášejí zahraniční manipulaci s informacemi a vměšování. V tomto ohledu je EU i nadále vážně znepokojena činnostmi Ruska a Íránu, hlavních spojenců Asadova režimu v jeho brutálních represích proti vlastnímu lidu, jejichž cílem je znovu rozdmýchat násilí a destabilizovat zemi. Ačkoli je třeba řešit bezpečnostní obavy Izraele, EU je hluboce znepokojena útoky izraelských obranných sil v několika regionech a jejich pokračující přítomností a vojenskými operacemi, zejména v jižní Sýrii. EU vyzývá Izrael, aby respektoval demilitarizovanou nárazníkovou zónu a dodržoval podmínky dohody o stažení sil z roku 1974. EU je i nadále znepokojena zapojením ozbrojených skupin podporovaných Tureckem na severu země. Je třeba řešit bezpečnostní obavy Turecka a zároveň zajistit, aby všichni Syřané, včetně Kurdů, mohli žít v bezpečí a požívat základních práv.

11. Boj proti Dá'íš a dalším teroristickým skupinám, které i nadále představují hrozbu pro Sýrii, region, Evropu a mezinárodní mír a bezpečnost, zůstává v kontextu rychle se vyvíjející politické a bezpečnostní situace prioritou. EU vyzývá přechodnou vládu, aby pokračovala v boji proti mezinárodnímu terorismu, zejména proti osobám a skupinám přidruženým k organizacím Dá'íš a al-Káida, mimo jiné prostřednictvím spolupráce s celosvětovou koalicí proti Dá'íš. EU rovněž zdůrazňuje, že je třeba rozhodným způsobem řešit hrozbu, kterou představují všichni zahraniční terorističtí bojovníci v Sýrii. EU je angažovaným partnerem celosvětové koalice proti Dá'íš a jako spoluvedoucí její hlavní pracovní skupiny bude hrát aktivnější úlohu při zajištění trvalé porážky terorismu a předcházení opětovnému vzestupu teroristických skupin. Potřeba zachovat bezpečný provoz zařízení, v nichž jsou drženy osoby přidružené k organizaci Dá'íš a jejich rodiny v severovýchodní Sýrii, je regionální a globální bezpečnostní otázkou, která vyžaduje společné úsilí. EU je společně se svými členskými státy odhodlána zvýšit svou podporu na bezpečný provoz táborů a zajišťovacích zařízení v severovýchodní Sýrii a vyzývá mezinárodní partnery, aby se i nadále angažovali, navýšili své financování a usilovali o udržitelná řešení. EU vybízí celosvětovou koalici proti Dá'íš, mezinárodní partnery a přechodnou vládu, aby usilovali o deradikalizaci, rehabilitaci a opětovné začlenění syrských občanů, kteří jsou v současné době v táborech al-Húl a Raudž, a aby podporovali stíhání osob podezřelých ze spáchání teroristických činů nebo napomáhání k nim.

12. EU vítá spolupráci přechodné vlády s Organizací pro zákaz chemických zbraní (OPCW) a vyzývá přechodnou vládu, aby zajistila rychlé provedení dalších kroků k definitivnímu ukončení syrského programu chemických zbraní a k boji proti rizikům šíření. EU bude i nadále aktivně podporovat činnosti OPCW, mimo jiné prostřednictvím finanční podpory, s cílem vyšetřit, zabezpečit a plně zničit všechny chemické zbraně v Sýrii včetně výrobních zařízení, a naléhavě vyzývá ostatní, aby učinili totéž. EU vítá spolupráci přechodné vlády s Mezinárodní agenturou pro atomovou energii (MAAE) a vyzývá přechodnou vládu, aby se s MAAE angažovala, zajistila plné provádění dohody o bezpečnostních zárukách v rámci Smlouvy o nešíření jaderných zbraní ze strany Sýrie a objasnila nevyřešené otázky související s předchozími činnostmi. EU vyzývá Sýrii, aby bez dalšího odkladu uzavřela a uvedla v platnost dodatkový protokol. EU bude i nadále aktivně podporovat činnosti MAAE, jakož i její nestrannost a nezávislost.

13. Zásadní význam má boj proti výrobě omamných látek, jako je Captagon, a proti obchodování s nimi, jakož i proti souvisejícím sítím organizované trestné činnosti. Vítáme opatření přechodné vlády, zejména zničení několika zařízení na výrobu drog, a vybízíme ji, aby ve spolupráci s Úřadem OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC) a evropskými a regionálními partnery vypracovala udržitelnou strategii, která by zabránila obnovení výroby Captagonu.

14. EU je znepokojena pokračující katastrofální humanitární situací v Sýrii, kdy 90 % Syřanů žije pod hranicí chudoby a 16,5 milionu Syřanů je závislých na humanitární pomoci, přičemž více než 7,2 milionu osob je vnitřně vysídleno, včetně více než 2 milionů osob v táborech s omezeným přístupem k základním službám, jako jsou potraviny a voda, a více než 5 milionů uprchlíků se nachází především v sousedních zemích i v EU. Situace v oblasti potravinového zabezpečení se nadále zhoršuje, systém zdravotní péče je v troskách a přístup k základním službám zůstává extrémně omezený, a to i v důsledku pokračujících nepřátelských akcí s útoky na kritickou infrastrukturu. Země je prakticky zamořena nevybuchlým střelivem a nášlapnými minami, což brání bezpečnému návratu a rekonstrukci a ohrožuje životy civilistů, včetně zranitelných skupin, žen a dětí. EU připomíná, že je třeba dodržovat mezinárodní humanitární právo, zaručit neomezený a trvalý přístup humanitární pomoci a za všech okolností zajistit ochranu civilního obyvatelstva, humanitárních pracovníků a civilní infrastruktury. EU bude i nadále hrát vedoucí úlohu při financování humanitární pomoci na celém území Sýrie, a to na základě přístupu založeného na potřebách a v souladu s humanitárními zásadami, a spolu s reakcí na mimořádné události poskytne i počáteční pomoc při obnově. Humanitární pomoc by měla být doprovázena dlouhodobými a rozvojovými investicemi, jakož i rekonstrukcí, které zajistí udržitelnější obnovu a stabilizaci země, jakož i větší odolnost syrského lidu posílením spolupráce mezi obyvatelstvem a místními orgány. EU je obzvláště znepokojena stavem kritické infrastruktury v celé Sýrii, zejména pokud jde o zdravotnictví, vodohospodářství a odvětví elektřiny. Od začátku krize v roce 2011 reagovala EU na nejnaléhavější životní potřeby a obavy související s ochranou nejzranitelnějších osob. Když byla Sýrie v roce 2023 zasažena zemětřesením, EU kromě humanitární pomoci aktivovala mechanismus civilní ochrany EU a kapacitu pro evropskou humanitární reakci.

15. EU spolu se svými členskými státy soustavně stojí v čele pomoci poskytované Syřanům a je neochvějně odhodlána syrský lid podporovat i nadále. V posledních čtrnácti letech EU a její členské státy uvolnily téměř 37 miliard EUR na humanitární, rozvojovou, hospodářskou a stabilizační pomoc na podporu Syřanů v zemi i v celém regionu. EU je i nadále odhodlána podporovat Sýrii na její cestě ke stabilizaci a obnově, a to v prioritních oblastech, jako je budování institucí a veřejná reforma, socioekonomické oživení (živobytí a pracovní místa, podpora klíčových odvětví, jako je zemědělství, poskytování základních služeb, jako je voda, odpadní voda, zdravotnictví a elektřina), sociální soudržnost, lidská práva, přechodné soudnictví a ochrana bohatého kulturního dědictví země. EU zdůrazňuje, že je důležité posílit postavení mladých lidí, zejména žen a dívek, tím, že jim budou poskytnuty příležitosti ke vzdělávání, rozvoji dovedností a aktivní účasti na veřejném životě a v úsilí o socioekonomické oživení. Podpora EU určená na socioekonomické oživení a rekonstrukci bude úměrná vývoji situace v zemi a opatřením přechodné vlády. EU naléhavě vyzývá mezinárodní společenství, aby svou pomoc zintenzivnilo. Na základě IX. bruselské konference, konané dne 17. března 2025, na níž EU a mezinárodní společenství získaly na období nadcházejících dvou let závazky v celkové výši 5,8 miliardy EUR, včetně 3,37 miliardy EUR od EU a jejích členských států, má EU v úmyslu dále koordinovat svou činnost s klíčovými přispěvateli na obnovu Sýrie, včetně mezinárodních finančních institucí a regionálních partnerů, s cílem zajistit doplňkovost mezinárodního úsilí. EU podporuje pokračující úsilí mezinárodních finančních institucí o posouzení potřeb Sýrie a jejich obnovenou spolupráci s přechodnou vládou. Rada vyzývá Evropskou investiční banku, aby v zájmu podpory tohoto úsilí obnovila svou činnost v Sýrii.

16. V květnu EU zrušila všechny své zbývající hospodářské sankce vůči Sýrii s cílem podpořit inkluzivní politickou transformaci Sýrie, jakož i její rychlou hospodářskou obnovu, rekonstrukci a stabilizaci v souladu s postupným a vratným přístupem. V souladu se svou výzvou k odpovědnosti EU zachovala sankce související s Asadovým režimem a sankce založené na bezpečnostních důvodech. Současně EU zavedla další sankce vůči osobám porušujícím lidská práva a osobám, které podněcují nestabilitu v Sýrii. V této souvislosti EU připomíná prohlášení Rady o zrušení hospodářských sankcí EU ze dne 20. května 2025.

17. Pád Asadova režimu vzbudil mezi miliony syrských uprchlíků obrovskou naději na návrat domů, a to i v členských státech EU a mezi vnitřně vysídlenými osobami. EU bere na vědomí prohlášení přechodné vlády, v nichž se jako jeden z klíčových cílů uvádí návrat syrských uprchlíků za vhodných podmínek. EU rovněž bere na vědomí prohlášení Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky poukazující na skutečnost, že vzhledem k humanitární, hospodářské a bezpečnostní situaci nejsou rozsáhlé dobrovolné repatriace do Sýrie za současných podmínek v zemi možné. EU je do té doby odhodlána přispět k vytvoření podmínek pro bezpečný, důstojný, dobrovolný a udržitelný návrat do Sýrie a je připravena podporovat ty, kteří se chtějí dobrovolně vrátit. Je klíčové zajistit, aby byl zachován azylový prostor pro uprchlíky a aby byla dodržována zásada nenavrácení. EU je i nadále odhodlána posílit monitorování ochrany, následná opatření, podporu a služby pro vysídlené osoby nebo nově navracené osoby v Sýrii – zejména s Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR). EU oceňuje úsilí sousedních zemí, které již po více než deset let trvání konfliktu poskytují syrským uprchlíkům útočiště, a znovu potvrzuje, že je odhodlána i nadále podporovat uprchlíky a hostitelské komunity, aby byla posílena jejich odolnost. V této souvislosti mohou členské státy EU rovněž pokračovat v posuzování možnosti povolit krátkodobé návštěvy, během nichž není odňata mezinárodní ochrana.

18. EU prostřednictvím plné reaktivace své delegace zajistí co nejdříve silnější a trvalou diplomatickou přítomnost v Damašku.